

Pahoinpitely ja pahoinpitelyn uhri

Lääkärikirja Duodecim

9.5.2022

Yleislääketieteen erikoislääkäri Osmo Saarelna

- Pahoinpitelyä on sekä ruumiillinen että henkinen väkivalta
- Palveluja pahoinpitelyn uhreille
- Kirjallisuutta

Pahoinpitelyä on sekä ruumiillinen että henkinen väkivalta

Pahoinpitelyllä tarkoitetaan mitä tahansa ruumiillisen väkivallan tekemistä toiselle tai toisen terveyden vahingoittamista. Ruumiillisen pahoinpitelyn seurauksena syntyvät vammat riippuvat väkivallan muodosta ja mahdollisesti käytetyistä välineistä. Joskus voivat väkivallasta aiheutuvat henkiset vammat olla ruumiillisia huomattavampia. Perinteisen väkivallan lisäksi pahoinpitelyyn sisällytetään myös esimerkiksi taudin tahallinen tartuttaminen toiseen ihmiseen.

Pahoinpitely on rikoslain mukaan rangaistava teko, ja se on syytä ilmoittaa poliisille. Pahoinpitelyvammojen hoidossa noudatetaan samoja periaatteita kuin muulla tavoin syntyneiden vammojen hoidossa. Vaikka vammat eivät vaatisi hoitoa, on havaittavien vammojen rekisteröimiseksi syytä käydä lääkärissä. Vastaanotolla on syytä kuvata tarkoin vammojen syntymekanismi. Todetut vammat merkitään sairauskertomukseen, ja näiden merkintöjen perusteella voidaan tarvittaessa kirjoittaa lääkärinlausunto oikeudenkäyntiä varten vammojen laadusta ja niiden mahdollisesta syntytavasta. Tämän vuoksi tutkimuksen yhteydessä tulee myös varmistaa tutkittavan henkilöllisyys.

Palveluja pahoinpitelyn uhreille

Väkivallan uhreille on [valtakunnallinen rikosuhripäivystys](#) ¹ (RIKU, puhelinnumero 116 006, [RIKUchat](#) ²). Ensi- ja turvakotien liiton turvakodit vastaanottavat lähisuhteessa väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneita (www.ensijaturvakotienliitto.fi ³). Mikäli pahoinpitelyn kohteena on lapsi, tarvitaan lisäksi lastensuojelun tukitoimia. Myös väkivallan tekijöille on tarjolla apua kriisin selvittämiseen ([Jussi-työ](#) ⁴).

Artikkelin tunnus: dlk00312 (014.002)

© 2023 Kustannus Oy Duodecim